

Redactioneel

Hardrijders gezocht

Belangrijke zaken kunnen soms erg op de lachspieren werken. Zo ook de begroting van het ministerie van Justitie. In de elkaar opeenvolgende bezuinigingsrondes wordt Justitie allerm minst gespaard. De Tweede Kamer gaat hierin, ondanks haar vraag naar meer politie, niet vrijuit. Het is dan ook goed te begrijpen dat men op zoek gaat naar alternatieve inkomsten, zeker als men als minister een niet te stuiten dadendrang heeft. Het opsporen, vervolgen, veroordelen en opsluiten van alles wat enigszins riekt naar 'crimineel gebeuren', vergt heel wat mankracht en dus financiën. Ofschoon hier een in beginsel mooi streven schuilt, moet er wel voor gewaakt worden dat men niet te ver gaat in het aantrekken van alternatieve gelden.

Er is de laatste tijd een ontwikkeling gaande die er bijna op neerkomt dat criminele elementen de opsporing van andere criminelen gaan betalen. Denk bijvoorbeeld aan de 'onttrekking van wederrechtelijk verkregen voordeel' (artikel 36e Wetboek van Strafrecht): een aardige begrotingspost aan de batenkant van de balans. Het valt nog mee dat de onttrokken gelden niet rechtstreeks naar de politie gaan; in dat geval zou de crimineel net zo goed zelf iedere maand een bijdrage in de politiekas kunnen storten. Zuideuropese, en sinds enkele jaren ook Limburgse, cultuurverschijnselen doemen op aan de Hollandse horizon. De slag tegen de georganiseerde criminaliteit zou dan bij voorbaat verloren zijn.

Het nieuwste Haagse idee in verband met de begrotingspolitiek betreft het per 1 januari opvoeren van het aantal processen-verbaal wegens snelheidsovertredingen en het rijden door rood licht. Hiermee wordt het strafrecht ingezet ter realisering van doeleinden die haar wezenlijk vreemd zijn. Niet de verkeersveiligheid, hoewel

wellicht indirect gediend, maar het werven van extra geld is het doel van deze afspraak tussen Hirsch Ballin en de procureurs-generaal. Hier menen wij toch een ontwikkeling te zien die de criminaliteitsbestrijding niet ten goede komt. Deze zou resulteren in een justitieel apparaat dat afhankelijker is van hetgeen aan wetsovertreders onttrokken kan worden en dat dus een financieel belang heeft bij het voortbestaan van de criminaliteit. Als Nederland collectief besluit om zich in het verkeer aan de regels te houden (wij erkennen het hypothetische karakter van dit voorbeeld), kan er nauwelijks nog een echte hoef gepakt worden en zijn de tegen die tijd gebouwde extra gevangenissen overbodig.

De oplossing, wellicht te evident om gezien te worden, zit in het begrotingstechnisch erkennen van de prioriteit die dezer dagen aan de bestrijding van criminaliteit wordt gegeven. Ondanks eerdere kritiek in de literatuur gaan regering en parlement voort op de uitgestippelde route. Zolang er echter geen politieke bereidheid bestaat een andere weg in te slaan, lijkt het ons beter als de criminaliteitsbestrijding wat lager op de politieke agenda zou worden gezet. Door steeds te stellen dat er iets aan de criminaliteit gedaan moet worden, wekt men in de samenleving verwachtingen die niet waargemaakt kunnen worden zolang er geen geld beschikbaar wordt gesteld. De dames en heren politici doen zichzelf op deze wijze geen goed. Teleurgestelde verwachtingen kunnen maken dat de burger zich afwendt van de politiek en op zoek gaat naar alternatieven. De toch al niet zo sterke band tussen kiezer en gekozenen wordt zo nog meer op de proef gesteld.

Ivo Giesen en Albert Verheij